

ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУШЕ

Предлагач: Градоначалник на ЕЛС МАВРОВО И РОСТУШЕ Г-дин Медат Куртовски

Изготвувач: Одделение за финансиски прашања

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

КОН БУЏЕТОТ НА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУШЕ ЗА 2021 ГОДИНА

Декември, 2020 година

Содржина

ВОВЕД.....	3
Основни податоци за Општината	3
Законски основи.....	3
Извори на финансирање приходи на Општина Маврово и Ростуше	4
Планирани Буџетски расходи на Општина Маврово и Ростуше	7
Тековно-оперативни расходи	8
КАПИТАЛНИ РАСХОДИ.....	9
Финансирање на активностите по приоритети утврдени во програмите на Буџетот на Општина Маврово и Ростуше	10
ПЛАН ЗА ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ	Error! Bookmark not defined.
Прилози.....	16
Биланс на приходи и расходи	16
Биланс на состојба	16
Посебни податоци – ДЕ Образец.....	16
Решение за Одобрени финансиски средства од АФПЗР со бр. 16-2791/4 Решение за Одобрени финансиски средства од АФПЗР со наш бр. 16-2937/3 од.....	16

ВОВЕД

Основни податоци за Општината

Општина Маврово и Ростуше се наоѓа во северозападниот дел на Република Северна Македонија. Претставува рурално подрачје од ридско-планински карактер составено од вкупно 42 локални заедници (рурални населени места). 85,4% од вкупната територија на Општина Маврово и Ростуше е под заштита на најголемиот национален парк во земјата – Националниот парк Маврово кој зафаќа територија од 722 км². Општината е лоцирана на планините Бистра и Кораб (највисокиот врв во Северна Македонија) и Мавровското Езеро кои помогнаа Општината да постане водечки туристички центар во земјава.

Со минимална средна температура од -7 целзиусови степени и максимална средна температура од 21 степен целзиусов, се создале услови Општината да прерасне во најпопуларен скијачки центар во регионот. Покрај туризмот, Општината изобулува со огромен потенцијал за развој и во други важни сектори како што се сточарство, шумарство, лов, риболов и др.

Општина Маврово и Ростуше е една од ретките во Република Северна Македонија кои изобилуваат со природни убавини и чиста средина.

Законски основи

Согласно последните измени на Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19) сопствените приходи на основниот Буџет на општината може да се планираат со пораст од најмногу 30% од просечно остварените приходи во последните три години, според податоците од трезорската евиденција. Просечно остварените приходи се пресметуваат од сопствени приходи, односно од следните видови на приходи: даночни приходи, неданочни приходи, капитални приходи и трансфери без дотација на данок од додадена вредност. Согласно ова, максималниот износ на сопствени приходи кој може да го планира Општина Маврово и Ростуше, изнесува 43.653.850 и износот на дотација од ДДВ во износ од 25.906.567 денар.

Овој износ може да се зголеми во случај кога истиот се надминува како резултат на добиен трансфер на средства од соодветна институција, а за истиот тој износ има обезбедено Решение, договор, анекс кон договор или друг соодветен документ со кој се докажува трансферот на средствата од соодветната институција.

Можноста за планирање на повисок износ на Буџетот за 2021 година се дава и со планирање на приходи и расходи за превземени обврски по проекти и завршени јавни набавки во

2020 година, а кои ќе се исплаќаат со Буџетот од 2021 година со пренесување на вишокот на приходи остварен на 31.12.2020 година.

Со Законот за Буџетите во целост се опфаќаат целите и начелата на современиот буџет и се утврдуваат постапки со кои Законот за Буџетите станува инструмент кој овозможува повеќегодишно буџетирање, односно доследна реализација на развојната цел на буџетот.

Извори на финансирање приходи на Општина Маврово и Ростуше

Планираните извори на приходи од кои ќе се финансираат расходите на Општина Маврово и Ростуше во Буџетот за 2021 година се од:

- 1) Даночни приходи
- 2) Неданочни приходи
- 3) Капитални приходи
- 4) Трансфери и донации
- 5) Домашно задолжување
- 6) Депозит

Приходите на Буџетот на Општина Маврово и Ростуше за 2021 година се планирани согласно законските рамки и досегашниот тренд на наплата од изворите на приходи и дотациите на Буџетот на Република Северна Македонија, и со Буџетот за 2021 година се планираат износи кои се дадена во следната табела:

	Буџет	
Даночни приходи	32.770.000	15,86%
Неданочни приходи	2.203.433	1,07%
Капитални приходи	1.900.000	0,92%
Приходи од дотации	96.278.000	46,60%
Приходи од трансфери	46.906.567	22,71%
Приходи од донации	9.429.000	4,56%
Домашно задолжување	0	0%
Пренесен вишок на приходи од претходни години (депозит)	17.100.000	8,28%
Вкупно:	206.587.000	100%

Од табеларниот приказ на вкупните приходи на Буџетот на Општина Марово и Ростуше може да се утврди дека најголемо учество со 46.60% имаат приходите од дотации и тука влегуваат средствата кои се наменети за финансирање на расходите поврзани со работењето на основните и средното училиште на територијата на општината. Со 22,71% од вкупните приходи, учествуваат приходите од трансфери каде што влегува и дотацијата од ДДВ која ја добива општината, со 15.86% учествуваат даночните приходи, со 1,07% неданочните приходи, со 0,92% капиталните приходи, 4.56% Приходите од донации и 8,28% пренесениот вишок на приходи од претходни години.

а) Даночни приходи

Даночните приходи во Буџетот за 2021 година се планирани во износ од 32.770.000,00, при што нивниот распоред по видот на даночните приходи е дадени во следниот табеларен приказ.

	Буџет	
Данок од доход, од добивка и од капитални добивки	670.000	2,04%
Даноци од имот	9.000.000	27,46%
Даноци од специфични услуги	23.100.000	70,49%
ВКУПНО:	32.770.000	100%

Од структурата на даночните приходи може да се утврди дека најголемо учество со 70,49% имаат приходите остварени од даноци на специфични услуги каде што влегуваат надоместоците кои се плаќаат за уредување на градежно земјиште и комунални такси за фирмарина, додека со 27,46% учествуваат даноците од имот, односно приходите собрани по основ на данок на имот, данок на промет и данок на наследство и подарок. Данокот на доход од добивка и од капитални добивки во вкупните даночни приходи учествува со 2,04%

б) Неданочни приходи

Структурата на неданочните приходи за 2021 година во вкупниот Буџет на Општина Марово и Ростуше се планирани во износ од 2.203.433,00 денари при што нивниот распоред по видот на даночните приходи е дадени во следниот табеларен приказ.

	Буџет	
Глоби, судски и административни такси	1.523.433	69,14%
Такси и надоместоци	320.000	14,52%
Неданочни приходи	360.000	16,34%
ВКУПНО:	2.203.433	100%

Кај неданочните приходи најголемо учество имаат Глоби, судски и административни такси со 69,14%, неданочните приходи и таксите со учество од 16,34% и такси надоместоците се планирани со учество од 16,34%.

в) Капитални приходи

	Буџет	
Продажба на земјиште и нематеријални вложувања	1.900.000	
ВКУПНО:	1.900.000	

Во капиталните приходи влегуваат приходите од продажба на земјиште и нематеријални вложувања, односно приходите од продажба на градежно неизградено земјиште во сопственост на Република Северна Македонија како и надоместокот за утврдување на правен статус на бесправно изградени објекти, и истите се планирани во вкупен износ од 1.900.000,00 денари.

г) Трансфери и донации

Учеството на трансферите од други нивоа на власт и донациите од странство во вкупниот Буџет на Општина Маврово и Ростуше за 2021 година се застапени со следните износи:

	Буџет	
Трансфери од други нивоа на власт	160.284.567	
Донации од странство	9.429.000	

Во делот на трансфери од други нивоа на власт во основен Буџет предвидени се приходи како резултат на добиени средства за финансирање на капитални проекти преку Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделието и рурален развој во вкупен износ од 15.000.000,00 денари. Овие средства се планирани за плаќање обврски по основ на работи извршен за реконструкција на локалниот пат во Ростуше. Во делот трансфери влегува и пренесениот вишок на приходи од минати години во износ од 17.100.000,00 денари.

Во делот на донации од странство, планирани се приходи во износ од 9.429.000 денари од кои 3.200.000 денари се обезбедени од Светска банка – добиен Гранд за успешно спроведен проект. Останатите 6.299.000 се приходи од европската унија за проект финансиран од програмата ИПА за прекугранична соработка со Албанија.

д) Домашно задолжување

	Буџет	
Домашно задолжување	0	

Општина Маврово и Ростуше нема предвидено средства по основ на домашно задолжување.

Планирани буџетски расходи на Општина Маврово и Ростуше

Вкупните планирани расходи на Општина Маврово и Ростуше за 2021 година се планирани во износ од 217.458.785,00. Истите се утврдени по одредени намени и видови согласно економската класификација.

		БУЏЕТ	
ВКУПНИ РАСХОДИ		219.358.785	100%
40	Плати наемнини и надоместоци	99.878.000	48,35%
41	Резерви и недефинирани расходи	1.000.000	0,58%
42	Стоки и услуги	35.469.000	17,17%
45	Каматни плаќања	30.000	0,01%
46	Субвенции и трансфери	4.330.000	2,09%
47	Социјални бенефиции	1.080.000	0,52%
48	Капитални расходи	62.900.000	30,45%
49	Отплата на главнина	1.900.000	0,92%

Во вкупно планираните расходи во буџетот на Општина Маврово и Ростуше за 2021 година најголемо учество имаат расходите за плати и тоа со учество од 48,35%. Овие средства покрај платите на вработените во општинската администрација, ги вклучуваат и платите на вработените во основното и средното образование, односно се финансираат од средства на дотации. Со голем процент во вкупно планираните расходи влегуваат и капиталните расходи со учество од 30,45%. Со овој буџет планирано е акцентот да се стави во подобрување на инфраструктурата во Општината преку изградба и реконструкција на нови локални патишта и улици кои ќе го олеснат поврзувањето на населените места во општината, изградба на паркинг простори со цел да се намали метежот од автомобили во поголемите места како и изградба на нова одводна и водоводна мрежа со цел подобрување на квалитето на животот на населението во општината. Стоките и услугите во вкупниот буџет учествуваат со 17,17%, а се обезбедуваат со цел редовно функционирање на општината во делот на комуналните услуги како и тековно одржување на основните и средното училиште. Во буџетот на општина Маврово и Ростуше се обезбедени средства за непречено функционирање на 4 основни и едно средно училиште. Субвенциите и трансферите во најголем дел ги опфаќаат трансферите до невладините организации и спортските клубови и учествуваат со 2,09% во вкупниот буџет, Социјалните бенефиции со 0,43%, резервите и недефинираните расходи со 0,55%, каматните плаќања со 0,52% и отплатата на главница по снов на долгорочен кредит со учество од 0,92%.

Тековно-оперативни расходи

Во рамките на тековно оперативни расходи доминираат расходите за плати и надоместоците на вработените во јавната администрација и образованието со 69,51 со цел обезбедување редовна основна функција на општината и образовните установи. Со 24,68% од вкупно планираните тековно оперативни расходи, влегуваат расходите за стоки и услуги, а со цел тековно одржување на потребите на општината и делегираните надлежности во образованието.

Резервите учествуваат со 0,70% и истите се употребуваат за расходи настанати како последица на природни и други несреќи. Средствата од тековната резерва се користат за одредени итни потреби на општината доколку не се обезбедени средства, или не се обезбедени во доволен износ. Советот на општината со одлука за извршување на Буџетот на општината ја определува употребата на средствата за претходно утврдените намени.

		БУЏЕТ	
ВКУПНО ТЕКОВНО-ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ		143.687.000	100%
40	Плати наемнини и надоместоци	99.878.000	69,51%
41	Резерви и недефинирани расходи	1.000.000	0,70%
42	Стоки и услуги	35.469.000	24,68%
45	Каматни плаќања	30.000	0,02%
46	Субвенции и трансфери	4.330.000	3,02%
47	Социјални бенефиции	1.080.000	0,75%
49	Отплата на главнина	1.900.000	1,32%

КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

Капиталните расходи во најголем дел се однесуваат на реконструкција на локални улици и патишта, водовод и канализација, изградба и реконструкција на паркинг простор, како и изготвување на нови проекти. Во капиталните расходи се планираат и средства за набавка на мебел и возила. Овие расходи се во функција на подобрување на јавните услуги и на инфраструктурата на општината.

		БУЏЕТ	
ВКУПНИ РАСХОДИ		78.510.785	
480	Купување на опрема и машини	2.400.000	3,81%
481	Градежни објекти	2.600.000	4,13%
482	Други градежни објекти	56.450.000	89,75%
483	Купување на мебел	150.000	0,24%
486	Купување на возила	1.300.000	2,07%

Финансирање на активностите по приоритети утврдени во програмите на Буџетот на Општина Маврово и Ростуше

Расподите по потпрограми ако ги распределите ќе изгледаат како следниве:

Ознака	Назив на потпрограмата	БУЏЕТ	
A0	Совет на општината	6.800.000	
D0	Градоначалник	4.775.000	
E0	Општинска администрација	25.115.000	
EA	Капитални трошоци на општината	1.470.000	
J3	Улично осветлување	5.600.000	
J4	Јавна чистота	850.000	
J6	Заштита и одржување на патиштата	4.000.000	
JГ	Водоснабдување	2.500.000	
ЈД	Изградба и реконструкција на патишта	30.760.000	
ЈИ	Изградба на системи за одведување и проч. на води	2.700.000	
ЈЈ	Изградба на депонии за отпад	2.100.000	
K4	Културни манифестации и творештво	430.000	
ЛО	Спорт и рекреација	160.000	
H1	Основно образование	76.763.000	
H2	Средно образование	19.835.000	
HA	Капитални расходи во основното образование	600.000	
P1	Заштита на животна средина	150.000	
Ф1	Урбанистичко планирање	2.100.000	
ЈЕ	Изградба на простор за паркирање	10.200.000	
ЈМ	Паркови и зеленило (капитални расходи)	3.000.000	
X1	Родова еднаквост	120.000	
Г2	Поттикнување на развојот на туризмот	6.229.000	
Њо	Противпожарна заштита	330.000	
	ВКУПНО	206.587.000	

A0 – Совет на Општина

Во оваа програма се планираат тековно-оперативните расходи поврзани со работата на советниците на Советот на општина Маврово и Ростуше, и тоа трошоци поврзани со надоместоците на советниците, дневни и патни трошоци, други трошоци поврзани со работата на советот (телефонски сметки, материјални трошоци и др.), други надоместоци кои ги доделува советот. Работата на Советот на општина Маврово и Ростуше се финансира во износ од 6.800.000 денари.

Д0 – Градоначалник

Во оваа програма се планираат тековно-оперативните расходи кои се потребни за работата на Градоначалникот на општината и тоа, плати и надоместоци за Градоначалникот, дневни и патни трошоци, други трошоци поврзани со работата на Градоначалникот (телефонски сметки, материјални трошоци и др.).

Работата на Градоначалникот на Општина Марово и Ростуше се финансира во износ од 4.775.000 денари.

Е0 – Општинска администрација

Во оваа програма се планираат тековно-оперативните расходи кои се потребни за работата на општинската администрација и тоа, плати и надоместоци за општинската администрација, дневни и патни трошоци, други трошоци поврзани со работата на општинската администрација (телефонски сметки, канцелариски материјал, потрошена електрична енергија, вода и смет, тековно –оперативни трошоци поврзани со одржувањето на возилата и зградите, материјални трошоци и др.).

Работата на општинската администрација на Општина Марово и Ростуше се финансира во износ од 26.153.000 денари.

ЕА – Капитални трошоци на општината

Во оваа програма се планираат капитални расходи со цел набавка на опрема за потребите на општинската администрација, Советот на Општината, градоначалникот и кабинетот на Градоначалникот.

Програмата е планирана со средства во износ од 25.115.000 денари.

Ф1 – Урбанистичко планирање

Во оваа програма се планираат тековно – оперативните расходи за урбанистичко планирање кои се однесуваат на подготовка и донесување на годишна програма за изработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село и урбанистички план вон населено место.

Програмата е планирана со средства во износ од 2.100.000 денари.

Ј3 – Јавно осветлување

Во оваа програма се планираат тековно – оперативни расходи поврзани со оддржување и функционирање на системите за јавно осветлување.

Во оваа програма е планирано да се реализира проектот поставување на нова и обновување на постоечка мрежа на столбови за улично осветлување во Маврови Анови

Програмата е планирана со средства во износ од 5.600.000 денари.

J4 – Јавна чистота

Во оваа програма се планираат тековно-оперативни расходи поврзани со оддржување на јавната чистота на Општина Маврово и Ростуше, односно собирање и транспортирање на комунален отпад и одржување на местата за селективно собирање на смет од страна на ЈП комунално претпријатије МАВРОВО.

Програмата е планирана со средства во износ од 850.000 денари.

J6 – Одржување и заштита на локални патишта, улици, и регулирање на режим на сообраќај

Расходите во програмата за одржување и заштита на локални патишта, улици, и регулирање на режим на сообраќај се поврзани со активности за редовно одржување на локалните патишта, чистење, санирање на дупки и банкини, поправка на потпорни и обложни сидови, одржување на прегледноста на патиштата, чистење на снег и мраз на коловозот, посипување на коловозот со сол и други абразивни средства, чистење, замена и поправка на хоризонтална и вертикална сигнализација, на огради и заштитна мрежа на патот и на друга опрема на патот.

Програмата се планира да се финансира со средства во висина од 4.000.000 денари.

JД – Изградба и реконструкција на локални улици и патишта

Во оваа програма се планираат капитални расходи кои се поврзани со изградба и реконструкција на локални патишта и улици како и подготвување на проекти за улици и патишта.

Во програмата се предвидени средства во висина од 30.760.00 денари.

Во основен Буџет планираните средства во висина од 27.560.000,00 денари се за реализирање на следните проекти: Рехабилитација на локален пат во с.Сретково во износ од 3.400.000 денари, изградба на локална улица во с.Жировница во износ од 3.000.000 денари, Проширување на пристапен пат во с.Присојница и негова стабилизација со потпорни сидови во износ од 1.200.000 денари, набавка на бехатон плочки 2500 м² во износ од 2.000.000 денари и средства за подготовка на проекти во износ од 600.000 денари.

Во истата програма, во делот на донации планирани се средствата во износ од 3.200.00 денари, а се однесуваат за изградба на локален пат Присојница - Ациевци. Средствата се добиени како Гранд за успешно спроведен проект од Светска банка од МСИП програмата за подобрување на општинските услуги.

ЈЕ – Изградба на простор за паркирање

Средствата во оваа програма од предвидени во износ од 10.200.000 денари.

Капиталните расходи во оваа програма се планирани за изградба и реконструкција на паркинг простори во повеќе населени места со цел овозможување непречено движење на сообраќајот и одстранување на сообраќајниот метеж во населените места кој настанува како резултат на зголемениот број на возила за време на летниот и зимскиот период. Според тоа 6.000.000 денари се предвидени за изградба на паркинг простор во Скудриње, како и 2.000.000 денари за отпочнување на прва фаза при изградба на паркинг простор во с.Требиште. 2.000.000 денари во оваа програма се предвидени за изградба/уредување на паркинг простор со канал за одводнување во с.Велебрдо. Дополнителни средства во оваа програма се предвидени за изработка на проекти за паркинг простори.

ЈГ – Изградба на системи за водоснабдување

Во оваа програма се планираат капитални расходи кои се поврзани со изградба, реконструкција и доградба на водоснабдителниот систем на територија на општината како и подготовка на проекти за капацитети за водоснабдување. Согласно ова, 2.000.000 денари се обезбедуваат за реконструкција на водоводна мрежа во Врбен, и 600.000 денари за реконструкција на дел од водоводна мрежа во с.Велебрдо како и 500.000 денари за реконструкција на дел од водоводна мрежа во с.Леуново.

ЈИ – Изградба на системи за одведување и прочистување на отпадни води

Во оваа програма се планираат капитални расходи кои се поврзани со доизградба на веќе отпочнатиот на канализационен систем (атмосферска и фекална канализација) во с.Ростуше во износ од 1.700.000 денари. Дополнителни средства се обезбедени за изработување на нови проекти за исти намени.

Програмата се со средства во висина од 2.700.000 денари со Буџетот за 2021 година.

ЈЈ – Изградба за депонии за отпад

Средствата во оваа програма се планирани во износ од 2.100.000 се однесуваат за Чистење на депонии за отпад како оградување на контејнерите во населените места во Општината. Овие средства се обезбедени преку Министерството за животна средина и просторно планирање.

К4 – Културни манифестации и творештво

Со оваа програма се планираат тековно оперативните расходи за културните манифестации на Општина Маврово и Ростуше кои се планирани со Програмата за Култура за 2021 година.

Програмата се планира да се реализира со средства во висина од 430.000 денари.

Л0 – Спорт и рекреација

Со оваа програма се планираат тековно оперативните расходи поврзани со организирање на спортски активности, поддршка на училишен спорт, поддржување на натпревари на општинско ниво и друго.

Програмата се планира да се реализира со средства во висина од 160.000 денари.

Н10 – Н20 Основно и средно образование

Во програмата Н10 – Основно образование и програмата Н2 – Средно образование се планираат расходи поврзани со работењето на основното и средното училиште, како што се плати и надоместоци на вработените во овие установи, набавка на канцелариски и друг маеријал, трошоци за телефон, интернет, поштенски услуги, електрична енергија, греење, вода, тековни поправки и одржување на згради канцелариска опрема и други расходи.

Програмата Н10 – Основно образование се планира да се реализира со средства во висина од 76.763.000 денари.

Програмата Н20 – Средно образование се планира да се реализира со средства во висина од 19.835.000 денари.

Р1 – Заштита на животна средина

Средствата во оваа програма се планираат во износ од 150.000,00 денари со Буџетот на Општина Маврово и Ростуше за 2021 година, а се однесуваат за субвенционирањена активности за заштита на животна средина.

НА – Капитални расходи за основно образование

Средствата во оваа програма се планираат капитални расходи за изградба и доградба и реконструкција на основните училишта како и нивно опремување.

За таа цел, 600.00 денари планирани средства за уредување на училишен двор во склоп на основно училиште во Скудриње.

JM – Паркови и зеленило (капитални расходи)

Во оваа програма се планираат капитални расходи поврзани со уредување на паркови и зеленило.

Програмата се планира да се реализира со средства во висина од 3.000.000 денари и тоа за изградба на детски инклузивни паркови во повеќе населени места на територија на општината.

НЮ – Противпожарна заштита

Во оваа програма се планираат расходи поврзани со финансирање на тековно оперативните активности на противпожарните единици, учество во финансирање на противпожарна единица која го покрива нејзиното подрачје, финансирање на програмски активности на доброволните противпожарни друштва и нивни здруженија на подрачјето на општината, финансирање на ангажманот и потребите на сезонските пожарникари, доброволните пожарникари и граѓани кои учествуваат во акции за гасење на пожари.

Програмата е планирана да се реализира со средства во износ од 330.000 денари за купување на заштитна опрема и потребна противпожарна опрема наменети за противпожарната единица во Дебар која го покрива подрачјето на општината Маврово и Ростуше.

ЦО – Родова еднаквост

Средствата во оваа програма се планираат за активности поврзани со родово одговорно буџетирање.

ПЛАН ЗА ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ

Планот за програмите за развој, претставува среднорочен приказ на програми кои се наменети за развојни инвестиции и истиот ги содржи среднорочните проекции на одобрени средства во општината по одделни буџетски програми и потпрограми, години во кои истите ќе се реализираат и изворите на нивното финансирање.

Советот на Општина Маврово и Ростуше за Буџетот за 2021 година, не донесе развојни програми.

Прилози

Биланс на приходи и расходи

Биланс на состојба

Посебни податоци – ДЕ Образец

**Анекс на Договор за финансиска поддршка од АФПЗР со наш бр. 3-159/8 од
24.12.2020**

Договор за финансиска поддршка со АФПЗР со наш бр. бр. 3-204/3 од 30.12.2019

Ростуше
30.12.2020

**Општина Маврово и Ростуше
ГРАДОНАЧАЛНИК
Медат Куртовски**